

ЦРНА ЛИСТА

ГАЛЕРИЈА НАУКЕ И ТЕХНИКЕ САНУ

Урош Брзаковић д.и.п.а.
RoSPA инспектор за просторе за игру деце

ВЕГЕТАЦИЈА НА ПРОСТОРИМА ЗА ИГРУ ДЕЦЕ
ЦРНА ЛИСТА

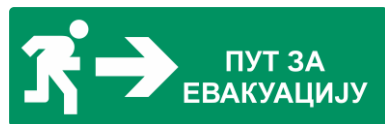
2

ХВАЛА ШТО СТЕ ИСКЉУЧИЛИ ТЕЛЕФОН

ВЕГЕТАЦИЈА НА ПРОСТОРИЈА ЗА ИГРУ ДЕЦЕ
ЦРНА ЛИСТА

3

БЕЗБЕДНОСТ НА ПРВОМ МЕСТУ
ознаке излаза у случају опасности

ПРОСТОРИ ЗА ИГРУ ДЕЦЕ

Просторима за игру сматрају се: дечија игралишта и играонице јавног и ограниченог приступа, рекреативно спортска игралишта и полигони с јавним и ограниченим приступом, простори и справе за забаву на води, без обзира на врсту, тип, власништво, величину, учесталост употребе и сл.

Простор за игру на отвореном јесте простор за игру који је смештен изван грађевине: спортске и рекреативне површине, школска дворишта, дворишта вртића и дечијих установа, авантура паркови, скејт паркови, фитнес паркови, дечија игралишта, игралишта на води и др.

Игралиште за децу јесте сваки отворени простор, укључујући целокупно земљиште, ограду, **вегетацију**, путеве, реквизите, справе, опрему и објекте, намијењен, изграђен и опремљен с намером да се деца на њему играју самостално или у групама.

ОПАСНОСТ!

Вегетација на простору за игра не сме представљати ризик за здравље и безбедност корисника,

ИЗБЕГАВАТИ:

ОТРОВНЕ ВРСТЕ

РИЗИК: тешка тровања са смртним последицама;

ДРВЕНАСТЕ ВРСТЕ СА КРТИМ ГРАНАМА И ОПАСНИМ ПЛОДОВИМА

РИЗИК: тешке, колективне и смртне повреде;

ВРСТЕ СА БОДЉАМА И МЕДОНОСНЕ ВРСТЕ

РИЗИК: убоди;

ЖАЛОСНЕ ФОРМЕ ДРВЕНАСТИХ ВРСТА

РИЗИК: повреде током трчања, вожње бициклом;

АЛЕРГЕНЕ ВРСТЕ

РИЗИК: алергијске реакције;

ОТРОВНЕ ВРСТЕ

РИЗИК: тешка тровања са смртним последицама;

У јавним парковима, школским двориштима и двориштима вртића баштама и вртovima често наилазимо на биљке чији плодови и цветови бојом и обликом привлаче пажњу. Деца су посебно склона да стављају у уста бобице, жваћу лист и цвет или једу семенке.

За биљке, као и за све остале отрове, важи принцип (*Dosis cola facit venenum* - доза чини отров). Садржај активних супстанци није уједначен у целој биљци, тј. отровни састојци су обично локализовани у појединим органима биљке (листу, плоду, корену), док их у осталим деловима нема. Дрво тисе је цело отровно, цвет багрема није токсичан, док отровних састојака има у целој биљци.

ОТРОВНЕ ВРСТЕ

РИЗИК: тешка тровања са смртним последицама;

Дрвеће:

1. Кестен (*Aesculus hippocastanum*)
2. Багрем (*Robinia pseudoacacia*)
3. Тиса (*Taxus baccata*)

Жбунасте врсте:

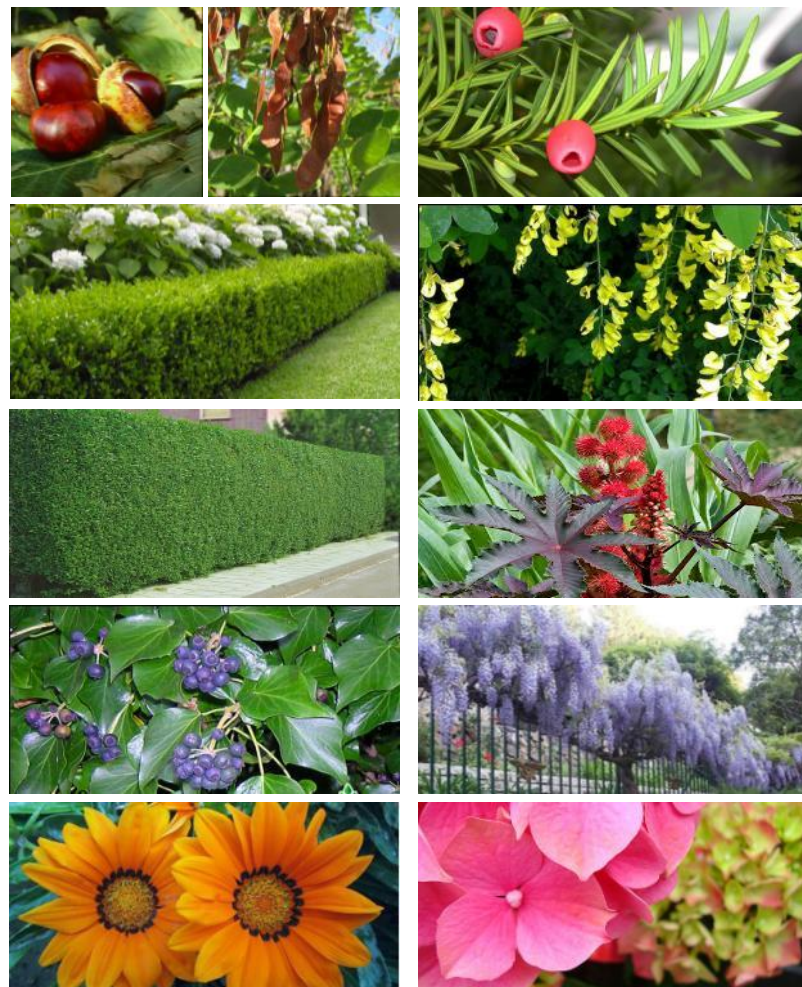
4. Шимшир (*Buxus sempervirens*)
5. Златна киша (*Laburnum anagyroides*)
6. Калина (*Ligustrum vulgare*)

Пузавице:

7. Рицинус (*Ricinus communis*)
8. Бршљан (*Hedera helix*)
9. Вистерија (*Wisteria sinensis*)

Цвће:

10. Невен (*Calendula officinalis*)
11. Хортензија (*Hydrangea macrophylla*)

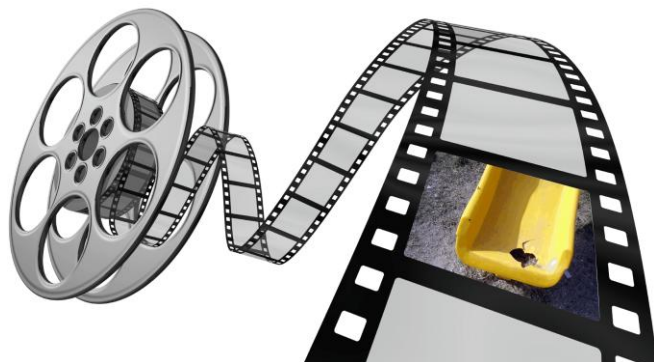
ДРВЕНАСТЕ ВРСТЕ СА КРТИМ ГРАНАМА И ОПАСНИМ ПЛОДОВИМА

РИЗИК: тешке, колективне и смртне повреде;

1. Тополе

2. Врбе

...

ВРСТЕ СА БОДЉАМА

РИЗИК: убоди, повреде екстремитета, главе и ока, тетанус;

Простори за игру деце су намењени разним активностима који подразумевају непрестано кретање и комуникацију. Деца трче, возе бицикл, ролере, тротинете, играју фудбал и друге спортове.

Приликом ових активности деца често падају и нису и могућности да контролишу своје кретање, односно да се безбедно зауставе.

Препреке на њиховом путу попут ружичњака и живих ограда (Берберис, Ватрени грм ...) проузрокују повреде које поред физичке трауме могу изазвати и разне инфекције, па чак и тетанус.

У пешчаницима и подлогама за убалажавање удара од расутих материјала често се могу пронаћи гране обрасле трњем, али и трнови дужине преко 15 cm.

ВРСТЕ СА БОДЉАМА

РИЗИК: убоди, повреде главе и ока;

Дрвеће:

1. Америчка гледичија (*Gleditsia triacanthos*)
2. Багрем (*Robinia pseudoacacia*)

Жбунасте врсте:

3. Берберис (*Berberis vulgaris*)
4. Тунбергова жутика (*Berberis thunbergii*)
5. Махонија (*Mahonia aquifolium*)
6. Ватрени грм (*Pyracantha coccinea*)
7. Руже (*Rosa sp.*)

Пример изгређеног дечијег игралишта под крошњом Гледичије (Калемегдански парк) (1), бодља на стаблу (2) и бодља пронађена у подлози за ублажавање удара (3).

МЕДОНОСНЕ ВРСТЕ

РИЗИК: убоди, повреде главе и ока;

Дрвеће:

1. Багрем (*Robinia pseudoacacia*)
2. Клен (*Acer campestre*)
3. Дафина (*Elaeagnus angustifolia*)
4. Софора (*Sophora japonica*)
5. Липа (*Tilia spp.*)

...

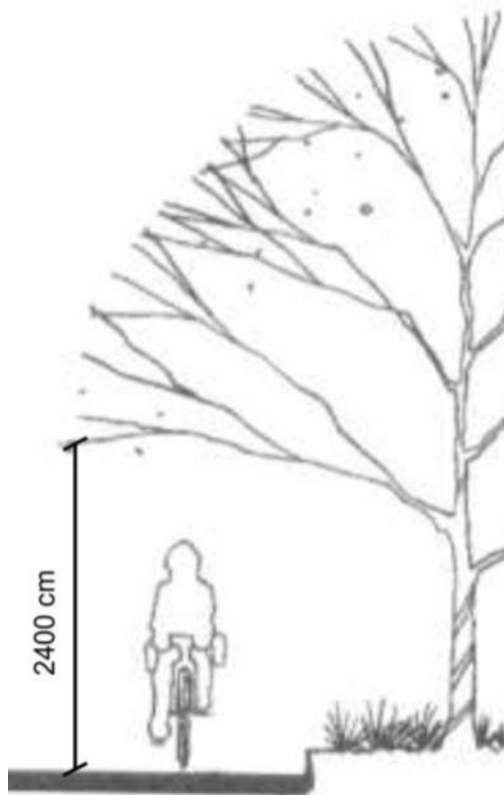

ЖАЛОСНЕ ФОРМЕ ДРВЕНАСТИХ ВРСТА*

РИЗИК: повреде током трчања, вожње бициклом;

Дрвеће:

1. Жалосна врба

* Уколико су засађени поред стаза

АЛЕРГЕНЕ ВРСТЕ

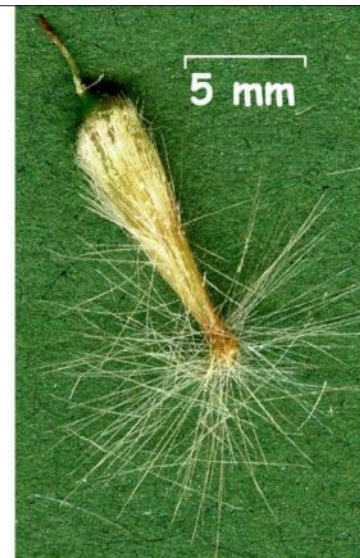
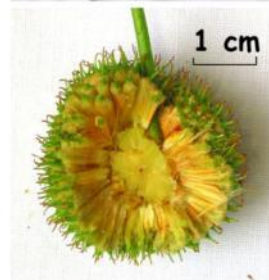
РИЗИК: алергијске реакции;

Дрвеће:

1. Дафина (*Elaeagnus angustifolia*)
2. Јаворолики платан (*Platanus acerifolia*)
3. Бела топола (*Populus alba*)

Шибље:

4. Калина (*Ligustrum vulgare*)

ОПАСНОСТ !

ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ ПРОЈЕКТА ПРОСТОРА ЗА ИГРУ ДЕЦЕ - ПЛАНИРАЊА САДНОГ МАТЕРИЈАЛА ИЗБЕГАВАТИ (НЕ КОРИСТИТИ) БИЉНЕ ВРСТЕ КОЈЕ СЕ НАЛАЗЕ НА “ЦРНОЈ ЛИСТИ” ОПАСНИХ БИЉНИХ ВРСТА

ОПАСНЕ БИЉНЕ ВРСТЕ
ЦРНА ЛИСТА

Број	Латински назив	Народни назив	Отровна (О)	Лист (Л) Плод (П) Семе (С) Цела биљка (Ц)	Трновита (Т)	Алергена (А)	Крпа (К)	Медоносна (М)
ДРВЕЋЕ								
1.	<i>Acer campestre</i>	Клен						М
2.	<i>Aesculus hippocastanum</i>	Дивљи кестен	О	П				
3.	<i>Eleagnus angustifolia</i>	Дафина				А		М
4.	<i>Gleditsia triacanthos</i>	Гледичија			Т			
5.	<i>Platanus acerifolia</i>	Јаворолики платан				А		
6.	<i>Populus alba</i>	Бела топола				А	К	
7.	<i>Populus nigra „Italika“</i>	Јаблан				А	К	
8.	<i>Prunus sp. *</i>	Шљиве		С				
9.	<i>Robinia pseudoacacia</i>	Багрем	О	П / С	Т			М
10.	<i>Salix alba</i>	Бела врба					К	
11.	<i>Salix babylonica</i>	Жалосна врба					К	
12.	<i>Sophora japonica</i>	Софора (Јапански багрем)						М
13.	<i>Tilia sp.</i>	Липе						М
ШИБЉЕ								
14.	<i>Berberis vulgaris</i>	Берберис			Т			
15.	<i>Berberis thunbergii</i>	Тунбергова жутика			Т			
16.	<i>Buxus sempervirens</i>	Шмилшир	О					
17.	<i>Juniperus sabina</i>	Сомина	О					
18.	<i>Laburnum anagyroides</i>	Златна киша	О	Ц				
19.	<i>Ligustrum spp. *</i>	Калина	О	П		А		
20.	<i>Mahonia aquifolium</i>	Махонија			Т			
21.	<i>Pyracantha coccinea</i>	Ватрени грм			Т			
22.	<i>Rosa sp.</i>	Руже			Т			
23.	<i>Taxus baccata</i>	Тиса	О	Ц				
ПУЗАВИЦЕ								
24.	<i>Hedera helix</i>	Бршљан	О	П				
25.	<i>Wisteria spp.</i>	Плава киша	О	П / С				
ПЕРЕНЕ								
26.	<i>Ricinus communis*</i>	Рицинус	О	Ц				
27.	<i>Datura cornigera *</i>	Дарура	О	Ц				
28.	<i>Verbena sp.</i>	Вербена	О	Ц				
ЦВЕЋЕ								
29.	<i>Calendula officinalis</i>	Невен	О	Ц				

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!

